

GUIA DOCENT DE CENTRES ISEACV
GUÍA DOCENTE DE CENTROS ISEACV

Curs /Curso
2025 / 2026

1 Dades d'identificació de l'assignatura Datos de identificación de la asignatura					
Nom de l'assignatura Nombre de la asignatura	ESPAI ESCÈNIC II ESPACIO ESCÉNICO II SCENIC SPACE II				
Crèdits ECTS Créditos ECTS	3	Curs Curso	3	Semestre Semestre	Primer primero
Tipus de formació Tipo de formación bàsica, específica, optativa básica, específica, optativa	ESPECÍFICA	Idioma/es en que s'imparteix l'assignatura Idioma/s en que se imparte la asignatura			CASTELLÀ/ VALENCIÀ
Matèria Materia	DISENY D'ESCENOGRAFIA DISEÑO DE ESCENOGRAFÍA				
Títol Superior Título Superior	GRAU SUPERIOR D'ART DRAMÀTIC GRADO SUPERIOR DE ARTE DRAMÁTICO				
Especialitat Especialidad	DIRECCIÓ ESCÈNICA DIRECCIÓN ESCÉNICA				
Centre Centro	ESCOLA SUPERIOR D'ART DRAMÀTIC DE VALENCIA ESCUELA SUPERIOR DE ARTE DRAMÁTICO DE VALENCIA				
Departament Departamento	DIRECCIÓ ESCÈNICA I ESCENOGRAFIA. DIRECCIÓN ESCÉNICA Y ESCENOGRAFÍA.				
Professorat Profesorado	DAVID ORRICO				
e-mail e-mail	d.delafuenteorrico@iseacv.gva.es				

1.1 Objectius generals i contribució de l'assignatura al perfil professional de la titulació
Objetivos generales y contribución de la asignatura al perfil profesional de la titulación

Estudi de les lleis de l'espai aplicades a una representació teatral. Anàlisi de les diverses possibilitats d'organització i utilització de l'espai visual.

El perfil professional definit en l'especialitat de Direcció Escènica i Dramatúrgia correspon al d'un artista que contempla en el seu conjunt el procés de creació teatral i comprén, utilitza, coordina i gestiona els diversos llenguatges que participen en la creació d'un espectacle. Desenvolupa un projecte artístic personal, al mateix temps que, amb la possible col·laboració dels artistes i especialistes, harmonitza i disposa els diferents elements de la creació escènica d'un espai i un temps determinats tractant de suscitar en l'espectador emocions, sensacions i idees a través de la paraula i de la imatge. Aquest professional estarà capacitat per a l'exercici de la investigació i de la docència.

Estudio de las leyes del espacio aplicadas a una representación teatral. Análisis de las diversas posibilidades de organización y utilización del espacio visual.

El perfil profesional definido en la especialidad de Dirección Escénica y Dramaturgia corresponde al de un artista que contempla en su conjunto el proceso de creación teatral y comprende, utiliza, coordina y gestiona los diversos lenguajes que participan en la creación de un espectáculo. Desarrolla un proyecto artístico personal, al tiempo que, con la posible colaboración de los artistas y especialistas, armoniza y dispone los diferentes elementos de la creación escénica de un espacio y un tiempo determinados tratando de suscitar en el espectador emociones, sensaciones e ideas a través de la palabra y de la imagen.

Este profesional estará capacitado para el ejercicio de la investigación y de la docencia.

1.2 Coneixements previs
Conocimientos previos

Requisits previs, mínims o necessaris per a cursar l'assignatura. Coneixements recomanats i/o relació amb altres assignatures de la mateixa titulació
Requisitos previos, mínimos o necesarios para cursar la asignatura. Conocimientos recomendados y/o relación con otras asignaturas de la misma titulación

Haver aprovat l'assignatura Espai Escènic I.
Haber aprobado la asignatura Espacio Escénico I.

2 Competències de l'assignatura

Competencias de la asignatura

Les competències venen establides en els plans d'estudis publicats en la corresponent orde de 2 de novembre de 2011. Es convenient detallar el grau de contribució de l'assignatura a l'adquisició i desenvolupament de cada competència (molt, prou, un poc, poc)
Las competencias vienen establecidas en los planes de estudios publicados en la correspondiente orden de 2 de noviembre de 2011. Es conveniente detallar el grado de contribución de la asignatura a la adquisición y desarrollo de cada competencia (mucho, bastante, algo, poco)

TRANSVERSALS

- CT7. Utilitzar les habilitats comunicatives i la crítica constructiva en el treball en equip.
- *Utilizar las habilidades comunicativas y la crítica constructiva en el trabajo en equipo.*
- CT3 Solucionar problemes i prendre decisions que responguen als objectius del treball que es realitza.
- *Solucionar problemas y tomar decisiones que respondan a los objetivos del trabajo que se realiza.*

GENERALES

- CG4. Comunicar, mostrant la capacitat suficient de negociació i organització del treball en grup, la integració en contextos culturals diversos i l'ús de les noves tecnologies.
- *Comunicar mostrando la capacidad suficiente de negociación y organización del trabajo en grupo, la integración en contextos culturales diversos y el uso de las nuevas tecnologías.*
- CG5. Fomentar l'expressió i creació personal, integrant els coneixements teòrics, tècnics i pràctics adquirits; mostrant sinceritat, responsabilitat i generositat en el procés creatiu; assumint el risc, tolerant el fracàs i valorant de manera equilibrada l'èxit social.
- *Fomentar la expresión y creación personal, integrando los conocimientos teóricos, técnicos y prácticos adquiridos; mostrando sinceridad, responsabilidad y generosidad en el proceso creativo; asumiendo el riesgo, tolerando el fracaso y valorando de manera equilibrada el éxito social.*

ESPECÍFIQUES

- CE3. Planificar i conduir el procés general de creació de l'espectacle, aplicant la metodologia de treball pertinent.
- *Planificar y conducir el proceso general de creación del espectáculo, aplicando la metodología de trabajo pertinente.*
- CE4 Investigar per a concebre i fonamentar el procés creatiu personal, tant pel que fa a la metodologia de treball com a la renovació estètica.
- *Investigar para concebir y fundamentar el proceso creativo personal, tanto en lo que se refiere a la metodología de trabajo como a la renovación estética.*

3 Resultats d'aprenentatge <i>Resultados de aprendizaje</i>	
RESULTATS D'APRENTATGE RESULTADOS DE APRENDIZAJE	COMPETÈNCIES RELACIONADES COMPETENCIAS RELACIONADAS
- R1: Comprendre la importància de l'espai escènic a l'edifici teatral. Ampliar el concepte a d'altres espais arquitectònics. <i>Comprender la importancia del espacio escénico en el edificio teatral. Ampliar el concepto a otros espacios arquitectónicos.</i> - - R2: Conèixer les diferents tipologies de l'edifici teatral. Identificar-lo com el nostre espai de treball habitual. <i>Comprender la importancia de l'espai escènic a l'edifici teatral. Ampliar el concepte a d'altres espais arquitectònics.</i> - - R3: Conèixer l'evolució històrica de l'espai escènic, per comprendre la seva deriva. <i>Conocer la evolución histórica del espacio escénico, para comprender su deriva.</i> - - R4: Conèixer les característiques de la caixa escènica, la nomenclatura específica de les seves parts i els seus equipaments. <i>Conocer las características de la caja escénica, la nomenclatura específica de sus partes y sus equipamientos.</i> - - R5: Comprendre les lleis que regeixen l'espai escènic en una representació teatral. <i>Comprender las leyes que rigen el espacio escénico en una representación teatral.</i> - - R6: Saber justificar l'elecció del maneig de les diferents maneres de concebre l'espai escènic. <i>Saber justificar la elección del manejo de las diferentes maneras de concebir el espacio escénico.</i> - - R7 Coneixement bàsic de sistemes de representació gràfica. <i>Conocimiento básico de sistemas de representación gráfica. Conocimiento básico de sistemas de representación gráfica.</i> - - R8: Saber utilitzar el llenguatge conceptual i l'abstracció. <i>Saber utilizar el lenguaje conceptual y la abstracción</i>	CT2, CT4, CG1, CE4 CT2, CT4, CG1, CE4 CT2, CT4, CG1, CE4 CT2, CT4, CG1, CE4 CT4, CG1, CE4 CT3, CG1 CE2,CE4 CT3, CG1,CE1,CE2,CE4 CT3, CG1 CE1,CE3,CE5

Nota important: Les competències estan expressades en un sentit genèric pel que és necessari incloure en la guia docent els resultats d'aprenentatge. Aquests resultats constitueixen una concreció d'una o diverses competències, fent explícit el grau de domini o acompliment que ha d'adquirir l'alumnat i contenen en la seua formulació el criteri amb el qual van a ser avaluades. Els resultats d'aprenentatge evidencien allò que l'alumnat serà capaç de demostrar en finalitzar l'assignatura o matèria i reflecteixen, així mateix, el grau d'adquisició de la competència o conjunt de competències.

Nota importante: Las competencias están expresadas en un sentido genérico por lo que es necesario incluir en la guía docente los resultados de aprendizaje. Estos resultados constituyen una concreción de una o varias competencias, haciendo explícito el grado de dominio o desempeño que debe adquirir el alumnado y contienen en su formulación el criterio con el que van a ser evaluadas. Los resultados de aprendizaje evidencian aquello que el alumnado será capaz de demostrar al finalizar la asignatura o materia y reflejan, asimismo, el grado de adquisición de la competencia o conjunto de competencias.

4 Continguts de l'assignatura i organització temporal de l'aprenentatge <i>Contenidos de la asignatura y organización temporal del aprendizaje</i>	
Descripció per blocs de contingut, unitats didàctiques, temes,... <i>Descripción por bloques de contenido, unidades didácticas, temas,...</i>	Planificació temporal <i>Planificación temporal</i>
UNITAT 1: Anàlisi de diferents espais escènics, relació públic i espai d'acció. <i>Análisis de diferentes espacios escénicos, relación público y espacio de acción.</i> UNITAT 2: Composició i lleis del disseny escènic. <i>Composición y leyes del diseño escénico.</i> UNITAT 3: Sistemes de representació gràfica aplicats al disseny de l'espai escènic. <i>Sistemas de representación gráfica aplicados al diseño del espacio escénico.</i> UNITAT 4: Introducció a l'adaptació visual de l'expressió dramàtica. Conceptualització i abstracció. L'espai-temps en el disseny escènic. <i>Introducción a la adaptación visual de la expresión dramática. Conceptualización y abstracción. El espacio-tiempo en el diseño escénico.</i>	SETEMBRE/OCTUBRE <i>SEPTIEMBRE/OCTUBRE</i> OCTUBRE/NOVEMBRE <i>OCTUBRE/NOVIEMBRE</i> DESEMBRE <i>DICIEMBRE</i> GENER <i>ENERO</i>

5 Activitats formatives <i>Actividades formativas</i>			
5.1 Activitats de treball presencials <i>Actividades de trabajo presenciales</i>			
ACTIVITATS <i>ACTIVIDADES</i>	Metodologia d'ensenyança-aprenentatge <i>Metodología de enseñanza-aprendizaje</i>	Relació amb els Resultats d'Aprenentatge <i>Relación con los Resultados de Aprendizaje</i>	Volum treball (en nº hores o ECTS) <i>Volumen trabajo (en nº horas o ECTS)</i>
Classe presencial <i>Clase presencial</i>	Exposició de continguts per part del professor o en seminaris, anàlisi de competències, explicació i demostració de capacitats, habilitats i coneixements en l'aula. <i>Exposición de contenidos por parte del profesor o en seminarios, análisis de competencias, explicación y demostración de capacidades, habilidades y conocimientos en el aula.</i>	R2 R3 R4 R5	28
Classes pràctiques <i>Clases prácticas</i>	Sessions de treball en grup supervisades pel professor. Estudi de casos, projectes, tallers, problemes, estudi de camp, aula d'informàtica, laboratori, visites a exposicions/concerts/representacions/ audicions..., cerca de dades, biblioteques, en Internet, etc. Construcció significativa del coneixement a través de la interacció i activitat de l'alumne. <i>Sesiones de trabajo grupal en grupos supervisadas por el profesor. Estudio de casos, proyectos, talleres, problemas, estudio de campo, aula de informática, laboratorio, visitas a exposiciones/conciertos/ representaciones/audiciones..., búsqueda de datos, bibliotecas, en Internet, etc. Construcción significativa del conocimiento a través de la interacción y actividad del alumno.</i>	R1 R2 R3 R4 R5 R6 R7 R8	9
Exposició treball. <i>Exposición trabajo.</i>	Aplicació de coneixements interdisciplinaris. <i>Aplicación de conocimientos interdisciplinares.</i>	R1 R2 R3 R4 R5 R6 R7 R8	3

Tutoria Tutoría	Atenció personalitzada i en grup reduït. Període d'instrucció i/o orientació realitzat per un tutor/a amb l'objectiu de revisar i discutir els materials i temes presentats en les classes, seminaris, tallers, lectures, realització de treballs, projectes, etc. <i>Atención personalizada y en pequeño grupo. Periodo de instrucción y/o orientación realizado por un tutor/a con el objetivo de revisar y discutir los materiales y temas presentados en las clases, seminarios, talleres, lecturas, realización de trabajos, proyectos, etc.</i>	R1 R2 R3 R4 R5 R6 R7 R8	3
Avaluació Evaluación	Conjunt de proves (audicions, orals i/o escrites) empleades en l'avaluació inicial, formativa o additiva de l'alumne. <i>Conjunto de pruebas (audiciones, orales y/o escritas) empleadas en la evaluación inicial, formativa o aditiva del alumno.</i>	R5, R6, R7	2
SUBTOTAL			45

5.2 Activitats de treball autònom

Actividades de trabajo autónomo

ACTIVITATS ACTIVIDADES	Metodologia d'ensenyança-aprenentatge <i>Metodología de enseñanza-aprendizaje</i>	Relació amb els Resultats d'Aprenentatge <i>Relación con los Resultados de Aprendizaje</i>	Volum treball (en nº hores o ECTS) <i>Volumen trabajo (en nº horas o ECTS)</i>
Treball autònom <i>Trabajo autónomo</i>	Estudi de l'alumne/a: preparació i pràctica individual de lectures, textos, interpretacions, assajos, resolució de problemes, projectes, seminaris, tallers, treballs, memòries,... per a exposar, interpretar o entregar durant les classes teòriques, classes pràctiques i/o tutories de grup reduït. <i>Estudio del alumno/a: preparación y práctica individual de lecturas, textos, interpretaciones, ensayos, resolución de problemas, proyectos, seminarios, talleres, trabajos, memorias,... para exponer, interpretar o entregar durante las clases teóricas, clases prácticas y/o tutorías de pequeño grupo.</i>	R1, R2, R3, R4, R5, R6, R7, R8	23
Estudi pràctic <i>Estudio práctico</i>	Preparació en grup de lectures, textos, interpretacions, assajos, resolució de problemes, projectes, seminaris, tallers, treballs, memòries,... per a exposar, interpretar o entregar durant les classes teòriques, classes pràctiques i/o tutories de grup reduït. <i>Preparación en grupo de lecturas, textos, interpretaciones, ensayos, resolución de problemas, proyectos, seminarios, talleres, trabajos, memorias,... para exponer, interpretar o entregar durante las clases teóricas, clases prácticas y/o tutorías de pequeño grupo.</i>	R1 R2 R3 R4 R5 R6 R7 R8	5
Activitats complementàries <i>Actividades complementarias</i>	Preparació i assistència a activitats complementàries com tallers, exposicions, concerts, representacions, congressos, conferències,... <i>Preparación y asistencia a actividades complementarias como talleres, exposiciones, conciertos, representaciones, congresos, conferencias,...</i>	R2 R3 R4 R5 R6 R7 R8	2
SUBTOTAL			30
TOTAL			75

6 Sistema d'avaluació i qualificació

Sistema de evaluación y calificación

6.1 Instruments d'avaluació

Instrumentos de evaluación

Proves escrites (proves objectives, de desenvolupament, mapes conceptuals,...), exposició oral, treballs dirigits, projectes, tallers, estudis de cas, quaderns d'observació, portafolio,...

Pruebas escritas (pruebas objetivas, de desarrollo, mapas conceptuales,...), exposición oral, trabajos dirigidos, proyectos, talleres, estudios de caso, cuadernos de observación, portafolio,...

INSTRUMENT D'AVALUACIÓ INSTRUMENTO DE EVALUACIÓN	Resultats d'Aprenentatge avaluats Resultados de Aprendizaje evaluados	Percentatge atorgat (%) Porcentaje otorgado (%)
AVALUACIÓ CONTINUA: EVALUACIÓN CONTINUA		
1.- EXAMEN ESCRIT: Edifici teatral i espai escènic. EXAMEN ESCRITO: Edificio teatral y espacio escénico.	R1, R2, R3	25%
2.- EXAMEN ESCRIT: Quaderns portfoli amb anotaciones, esbossos i apunts de classe. EXAMEN ESCRITO: Cuadernos portfolio con anotaciones, esbozos y apuntes de clase	R1 R2 R3 R4 R5 R6 R7	30%
3.- EJERCICI ESCRIT: Sistemes de representació gràfica. EJERCICIO ESCRITO: Sistemas de representación gráfica	R1 R2 R3 R5 R7 R8	25%
4.- ASISTENCIA I EVOLUCIÓ DE L'ALUMNE. ASISTENCIA Y EVOLUCIÓN DEL ALUMNO	R5 R7 R8	20%
1A. CONVOCATÒRIA (SENSE AVALUACIÓ CONTINUA) La nota global de l'assignatura serà la suma de les notes parcials:		
1. ^a CONVOCATORIA (SIN EVALUACIÓN CONTINUA) La nota global de la asignatura será la suma de las notas parciales:		
1. Prova escrita amb els continguts del semestre. Prueba escrita con los contenidos del semestre.	R2 R4 R5	40%
2. Projecte de disseny personal: presentació i lliurament físic. Proyecto de diseño personal: presentación y entrega física	R1 R2 R3 R4 R5 R6 R7 R8	60%

6.2 Criteris d'avaluació i dates d'entrega*Criterios de evaluación y fechas de entrega*

Si l'estudiant supera el 20% de faltes d'assistència no justificades, sobre el total de les hores lectives presencials de l'assignatura, perdrà el dret a l'avaluació continua i haurà de presentar-se a la primera convocatòria. En cas de no presentar algun dels instruments d'avaluació, la qualificació serà "No presentat".

La condició de «no presentat» consumeix convocatòria. La directora o el director del centre podrà autoritzar, a petició de l'estudiant, amb caràcter excepcional i per causes objectives degudament justificades, com per exemple malaltia greu o qualsevol altra causa de força major, la renúncia a una convocatòria per curs acadèmic i per assignatura.

Els ítems que s'empraran en els instruments d'avaluació seran els criteris d'avaluació que l'alumnat coneixerà prèviament:

- Haver assolit les competències de cada bloc tant a nivell conceptual (teòrics) com procedimentals (pràctics) i també a nivell actitudinal, especialment es valorarà:
- Assistència
- L'actitud cap a l'assignatura i els companys (activa, col·laboradora, respectuosa, solidària...)
- Capacitat de formalització i expressió de les idees.
- Capacitat d'experimentar, la curiositat, l'esperit crític, l'autonomia per a investigar.
- Reflexió crítica envers el propi treball
- Compliment dels terminis de lliurament
- Escolta activa durant el treball personal i el dels companys
- Capacitat d'anàlisi, rectificació i millora durant el procés d'aprenentatge.

Dates de proves, presentacions i lliuraments de treballs:

AVALUACIÓ CONTINUA:

Quadern-portfolio diari: Lliurament al final del semestre.

Pràctiques en classe: entregues d'exercicis octubre, novembre, desembre i gener.

Observació directa: avaluació contínua.

1ª AVALUACIÓ (SENSE AVALUACIÓ CONTINUA):

Prova escrita: del 18 al 31 de gener.

Projecte de disseny personal: presentació i lliurament físic, del 18 al 31 de gener.

Si el/la estudiante supera el 20% de faltas de asistencia no justificadas, sobre el total de horas lectivas presenciales de la asignatura, perderá el derecho a la evaluación continua y tendrá que presentarse a la primera convocatoria. En caso de no presentar alguno de los instrumentos de evaluación, la calificación será "No presentado".

La condición de «no presentado» consume convocatoria. La directora o director del centro podrá autorizar, a petición del estudiante, con carácter excepcional y por causas objetivas debidamente justificadas, como por ejemplo enfermedad grave o cualquier otra causa de fuerza mayor, la renuncia a una convocatoria por curso académico y por asignatura.

Los ítems que se emplearán en los instrumentos de evaluación serán los criterios de evaluación que el alumnado conocerá previamente:

- *Haber logrado las competencias de cada bloque tanto a nivel conceptual (teóricos) como procedimentales (prácticos) y también a nivel actitudinal, especialmente se valorará:*
- *Asistencia.*
- *La actitud hacia la asignatura y los compañeros (activa, colaboradora, respetuosa, solidaria...)*
- *Capacidad de formalización y expresión de las ideas.*
- *Capacidad de experimentar, la curiosidad, el espíritu crítico hacia lo que le rodea, la autonomía para investigar.*
- *Reflexión crítica hacia el propio trabajo.*
- *Cumplimiento de los plazos de entrega.*
- *Escucha activa durante el trabajo personal y el de los compañeros.*
- *Capacitado de análisis, rectificación y mejora durante el proceso de aprendizaje.*

Fechas de pruebas, presentaciones y entrega de trabajos:

EVALUACIÓN CONTINUA:

Cuaderno-portfolio diario: Entrega al final del semestre.

Prácticas en clase: entregas de ejercicios octubre, noviembre, diciembre y enero.

Observación directa: evaluación continua.

1ª EVALUACIÓN SIN EVALUACIÓN CONTINUA:

Prueba escrita: del 18 al 31 de Enero.

Proyecto de diseño personal: presentación y entrega física, del 18 al 31 de enero.

6.3 Sistemes de recuperació

Sistemas de recuperación

Per a l'alumnat que ha suspès o no ha seguit el desenvolupament normal de les classes – criteris i dates d'entrega)

Para el alumnado que ha suspendido o no ha seguido el desarrollo normal de las clases – criterios y fechas de entrega)

Convocatòria extraordinària:

Convocatoria extraordinaria:

- Quan un alumne no es presenta a la convocatòria extraordinària se li considerarà "NO PRESENTAT". Només es podran acumular 3 no presentats consecutius, havent de puntuar la següent convocatòria.
- *Cuando un alumno no se presenta a la convocatoria extraordinaria se le considerará "NO PRESENTADO". Sólo se podrán acumular tres no presentados consecutivos, debiendo puntuar la siguiente convocatoria.*

En la segona convocatòria, l'alumne/a haurà d'entregar un portfoli extraordinari que incloga tots els resultats d'aprenentatge del curs, així com ha de realitzar una prova escrita.

Instrumentos d'avaluació. La nota global de la recuperació serà la suma de les notes parcials de tots els treballs d'aquest portfoli extraordinari i de la prova.

En la segunda convocatoria, el alumno/a tendrá que entregar un portfolio extraordinario que incluya todos los resultados de aprendizaje del curso, así como ha de realizar una prueba escrita.

Instrumentos de evaluación. La nota global de la recuperación será la suma de las notas parciales de todos los trabajos de este portfolio extraordinario y del examen escrito.

7

Bibliografia*Bibliografía***BÀSICA****BÀSICA**

BLAS GÓMEZ, F. (2009) *El Teatro como espacio*. Barcelona: Fundación Caja de Arquitectos.

QUESADA, F. (2005) *La caja mágica*. Barcelona: Fundación Caja de Arquitectos.

MACGOWAN, K., LOVERO, O., MARTÍNEZ, H. AND MELNITZ, W., (1966) *La escena viviente*. Buenos Aires: Eudeba, Editorial Universitaria de Buenos Aires.

COMPLEMENTÀRIA**COMPLEMENTARIA**

FREYDEFONT, M. (2007) *Petit traité de scénographie*. Nantes: Maison de la culture de Loire-Atlantique.

NIEVA, F. (2011) *Tratado de escenografía*. [Madrid]: Fundamentos.

SONREL, P. (1984) *Traité de scénographie*. Paris: Librairie théâtrale.

RANDALL, N., Real, J. and Zauner, R. (2007) *Tras el telón*. [Madrid]: Media Minds.

WEB**WEB**

Estudisescenics.institutdelteatre.cat. 2022. Arxius. [online] Available at:

<<https://estudisescenics.institutdelteatre.cat/index.php/ees/issue/archive>> [Accessed 30 September 2024].